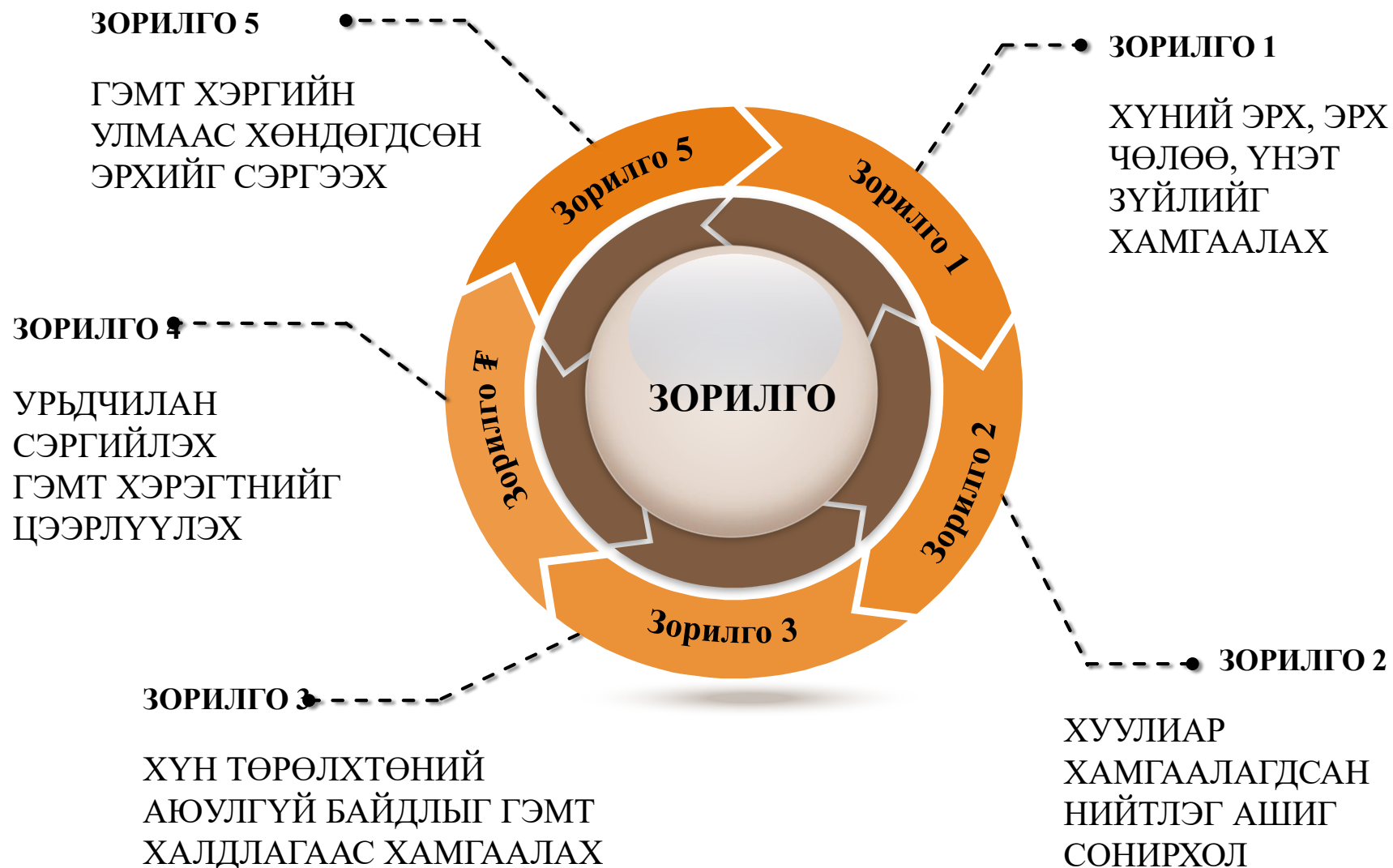

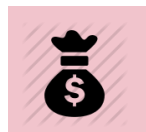
“Эрүүгийн хууль” ба
Авлигын гэмт хэрэг

Хуульч М. Үүрийнтуяа

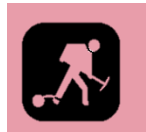
ЭРҮҮГИЙН ХУУЛИЙН ЗОРИЛГО

ЯЛЫН ТӨРӨЛ

ТОРГОХ

НИЙТЭД ТУСТАЙ АЖИЛ ХИЙЛГЭХ

ЗОРЧИХ ЭРХИЙГ ХЯЗГААРЛАХ

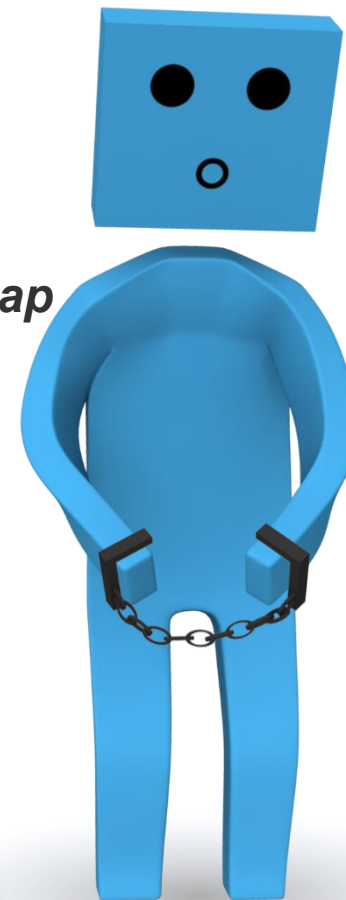

ХОРИХ

ЭРХ ХАСАХ- *нэмэгдэл ялаар хэрэглэнэ.*

Үндсэн ялаар хэрэглэнэ.

ЯЛЫН БОДЛОГО

- ЭРХ ЧӨЛӨӨГ ХЯЗГААРЛАХ ЯЛ ҮНДСЭН ЗОРИЛГОДОО НИЙЦЭХГҮЙ, ҮР НӨЛӨӨГҮЙ БАЙГАА УЧИР “БАРИВЧЛАХ” ЯЛЫГ ЭХ-ИАС ХАССАН
- ХОРИХ ЯЛЫН НЭЭЛТТЭЙ ХААЛТТАЙ ДЭГЛЭМД ШИЛЖИЖ, ХОРИХООС ӨӨР ТӨРЛИЙН ЯЛЫГ НЭМЭГДҮҮЛСЭН
- ТЭНСЭХ ЗААЛТЫГ ШИНЭ АГУУЛГААР ТУСГАСАН
- ГЭМ БУРУУГИЙН САНААТАЙ БОЛОН БОЛГООМЖГҮЙ, ЭДГЭЭРИЙН ДАВХАРДСАН ХЭЛБЭРИЙГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТУСГАЙ АНГИЙН ЗОХИХ ЗҮЙЛ, ХЭСЭГТ ШУУД, ТОДОРХОЙ ЗААЖ ӨГӨХ ЗАМААР ХУУЛЬЧИЛСАН

• ОНЦ АЮУЛТАЙ ГЭМТ ХЭРЭГТЭН, УРЬД ЯЛ ШИЙТГЭГДСЭН, ДАВТАН ГЭМТ ХЭРЭГ ҮЙЛДСЭН ГЭСЭН ОЙЛГОЛТЫГ ХАССАН

• ЦААЗААР АВАХ ЗААЛТЫГ ХАССАН. ҮҮНИЙ ОРОНД БҮХ НАСААР ХОРИХ ЯЛЫГ ХУУЛЬЧИЛЖ ӨГСӨН

• ЭХТА-Д ЯЛЫГ СОНГОХ, ДЭЭД БОЛОН ДООД ХЭМЖЭЭГ ХАРЬЦАНГУЙ БОЛОМЖТОЙ ХЭМЖЭЭГЭЭР ХУУЛЬЧИЛЖ ӨГСӨН

• ГЭМТ ХЭРЭГ ҮЙЛДСЭН ХҮН ГЭМ БУРУУГАА ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЧ ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧРУУЛСАН ХОХИРЛОО НӨХӨН ТӨЛЖ ХОР УРШГИЙГ АРИЛГАСАН, ЭСХҮЛ ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧРУУЛСАН ХОХИРЛОО НӨХӨН ТӨЛӨХӨӨ ИЛЭРХИЙЛСЭН БОЛ ЯЛЫГ ОНОГДУУЛАХГҮЙГЭЭР ТЭНСЭХ ЗААЛТЫГ ХУУЛЬД НЬ ТУСГАСАН

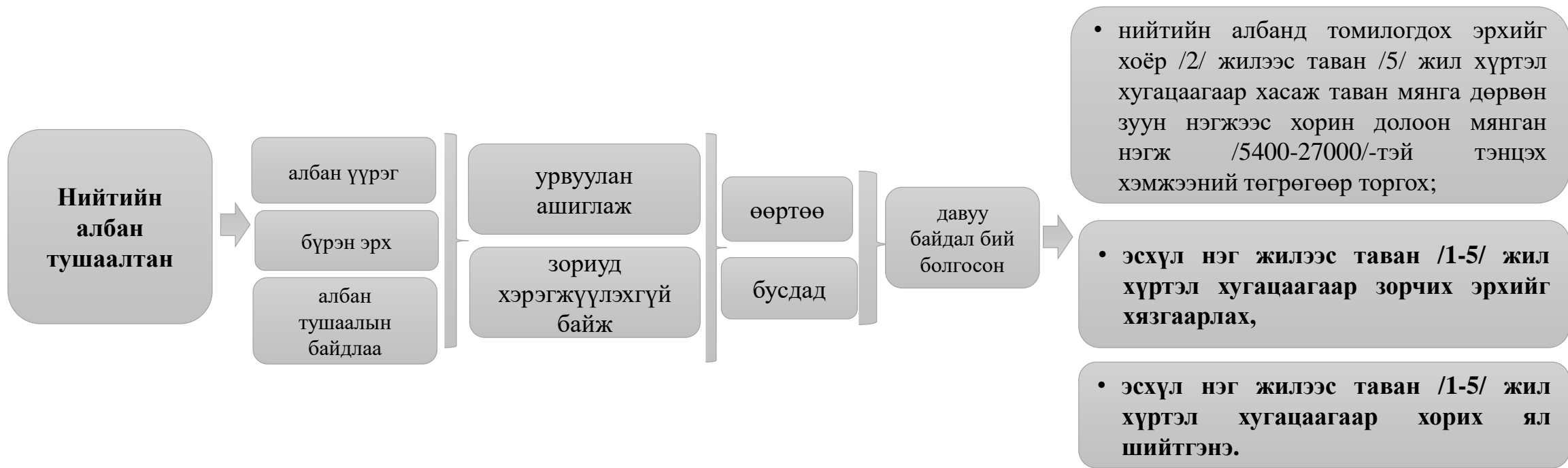
ХОРИН ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ АВЛИГЫН ГЭМТ ХЭРЭГ /2015/

- 22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах
- 22.3 дугаар зүйл. Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулан ашиглах
- 22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах
- 22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх
- 22.6 дугаар зүйл. Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтныг хахуульдах
- 22.7 дугаар зүйл. Улсын нөөцийг хууль бусаар зарцуулах, үрэгдүүлэх
- 22.8 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах
- 22.9 дүгээр зүйл. Төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах
- 22.10 дугаар зүйл. Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих
- 22.11 дүгээр зүйл. Дураараа аашлах
- 22.12 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах

ХОРИН НАЙМДУГААР БҮЛЭГ АЛБАН ТУШААЛЫН ГЭМТ ХЭРЭГ /2002/

- 263 дугаар зүйл. Төрийн албан тушаалтан албаны эрх мэдэл буюу албан тушаалын байдлаа урвуулах
- 264 дүгээр зүйл. Төрийн албан тушаалтан эрх мэдлээ хэтрүүлэх
- 265 дугаар зүйл. Төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулах
- 266 дугаар зүйл. Төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн албан тушаалтан эрх мэдлээ хэтрүүлэх
- 267 дугаар зүйл. Албан тушаалтны нэр барих
- 268 дугаар зүйл. Хээл хахууль авах
- 269 дүгээр зүйл. Хээл хахууль өгөх
- 270 дугаар зүйл. Хээл хахууль зуучлах
- 270¹ дүгээр зүйл. Хууль бусаар хөрөнгөжих
- 271 дүгээр зүйл. Албан тушаалтан хуурамч баримт бичиг үйлдэх
- 272 дугаар зүйл. Албан тушаалтан албан үүрэгтээ хайнга хандах
- 273 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах

22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах /1 дэх хэсэг/

22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах /2 дахь хэсэг/

22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах /3 дахь хэсэг/

“Улс төрд нөлөө бүхий этгээд” гэж Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Улсын Их Хурлын гишүүн, Монгол Улсын Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүн, дэд сайд, Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүн, Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч, Улсын дээд шүүхийн шүүгч, Улсын ерөнхий прокурор, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагын дарга, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн дарга, яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын агентлагийн даргыг ойлгоно. НБНБХАСЗХАСЗТХууль.20 зүйл

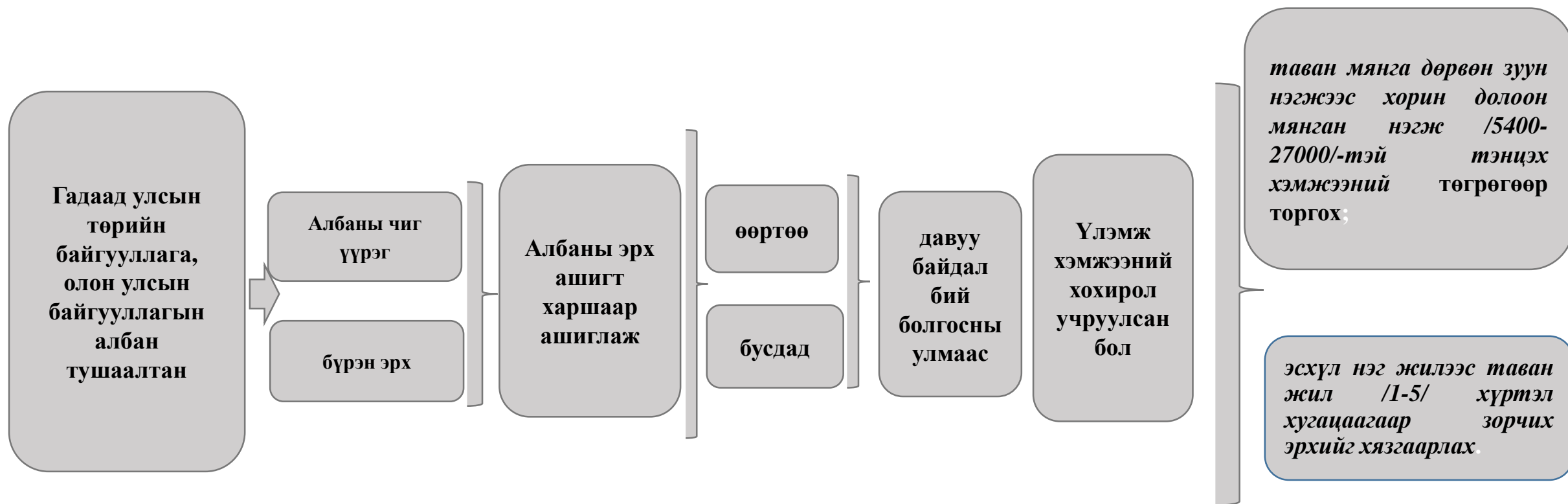
Нийтийн албан тушаалтан гэдгийг Авлигын эсрэг хуулийн 4 дүгээр зүйлд хуульчлагдснаар ойлгоно.

Албан үүрэг, бүрэн эрх гэдгийг Улсын дээд шүүхийн 2009 оны 23 дугаар тогтоолоор баталсан тайлбарт заасны дагуу *“Сонгууль болон томилолтын албан тушаалтанд хууль тогтоомжоор олгогдсон бүрэн эрх, үндсэн чиг үүргийн нэгдэл”* гэж ойлгоно.

Албан тушаалын байдал гэдгийг мөн тайлбарт заасны дагуу *“Албан тушаалтны хэрэгжүүлж байгаа эрх, үүрэгт хамааралгүй боловч тухайн албан тушаалтай холбоотой нэр хүнд, нөлөө”*-г хэлнэ.

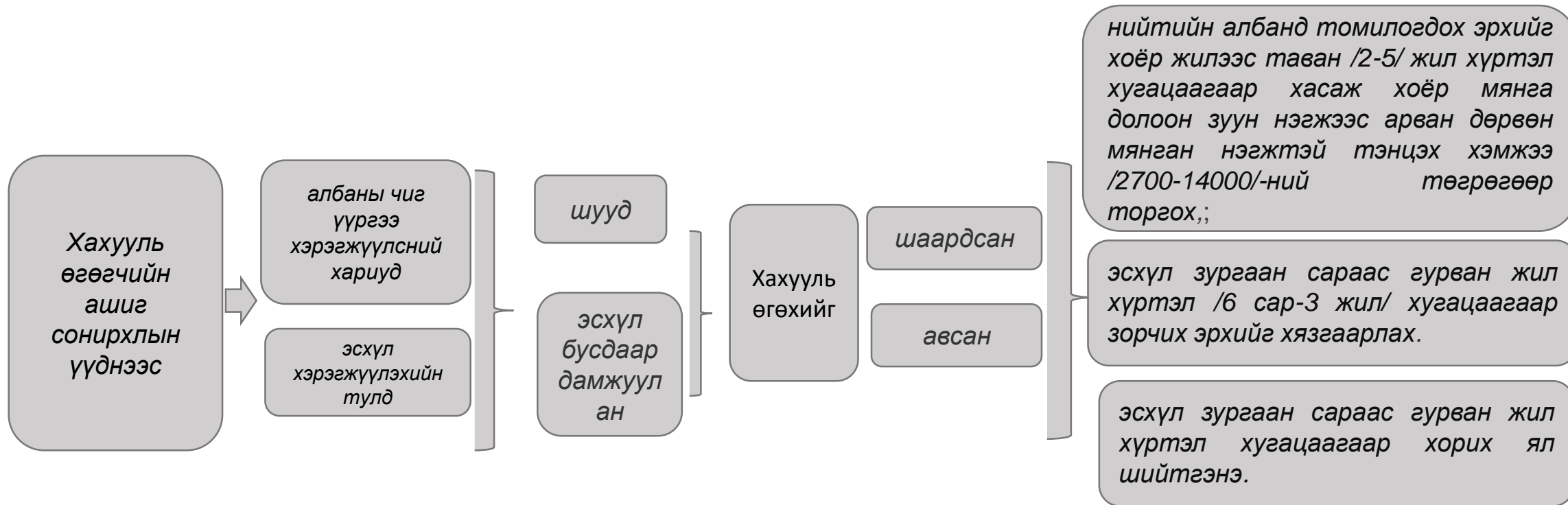
Ноцтой хохирол гэдгийг Эрүүгийн хуулийн 2.5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт *“Хохирогчийн амьдралын эх үүсвэр болсон эдийн засгийн ач холбогдол бүхий эд хөрөнгийн эрхэд хохирол учирсныг ойлгоно”* гэж тодорхойлсон

22.3 дугаар зүйл. Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулан ашиглах /1 дэх хэсэг/

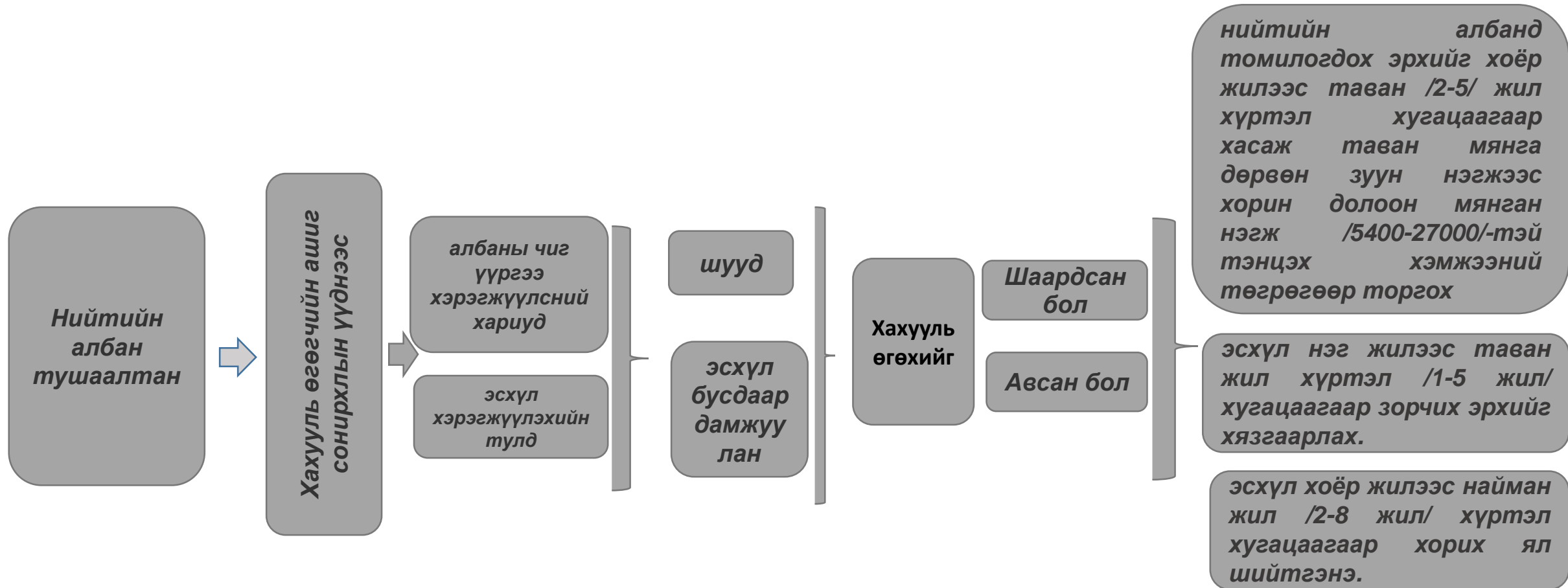
Энэ хуульд заасан “**олон улсын байгууллагын албан тушаалтан**” гэж олон улсын, Засгийн газар хоорондын олон улсын байгууллагын ажилтан, тухайн байгууллагыг төлөөлөх, тухайн байгууллагын нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулах эрх бүхий, тухайн байгууллагаас томилогдсон хүнийг ойлгоно.

22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах /1 дэх хэсэг/

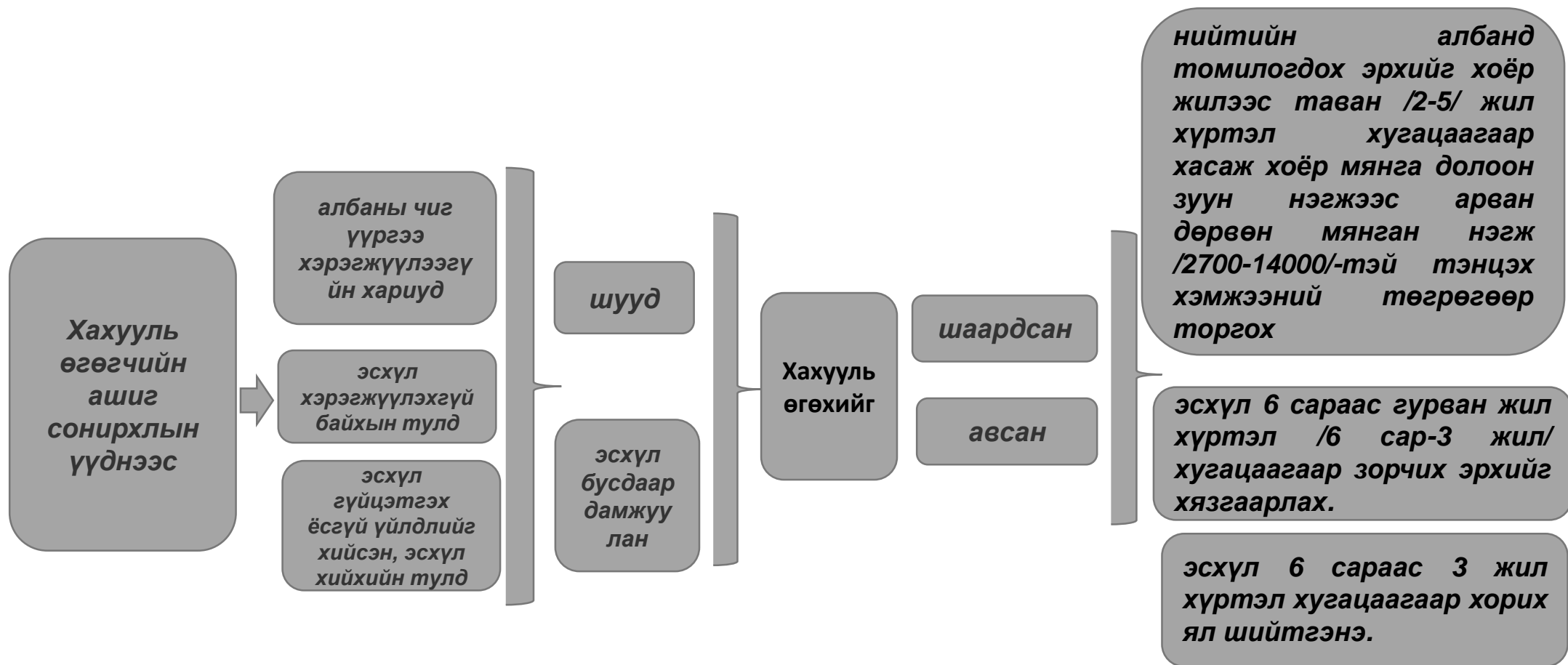

Субъектийн хувьд нээлттэй, хувийн хэвшил дэх хээл хахууль авах гэмт хэрэгтэй тэмцэх эрх зүйн орчин бүрдсэн. Банкны хууль тогтоомж зөрчих 156 дугаар зүйл.

22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах /2 дахь хэсэг/

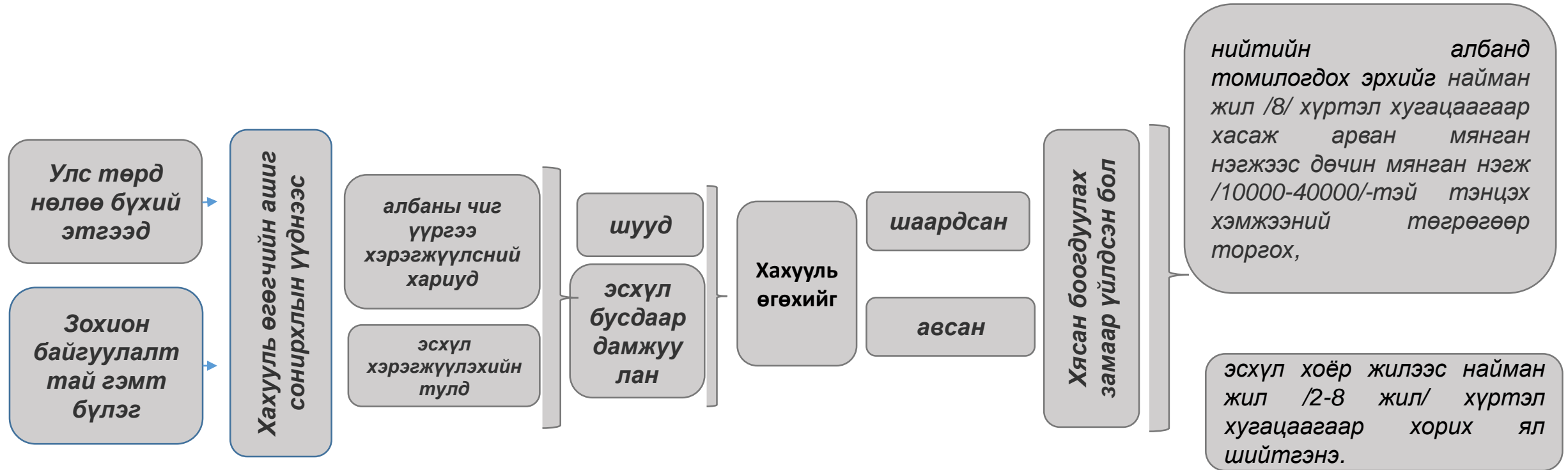
22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах /3 дахь хэсэг/

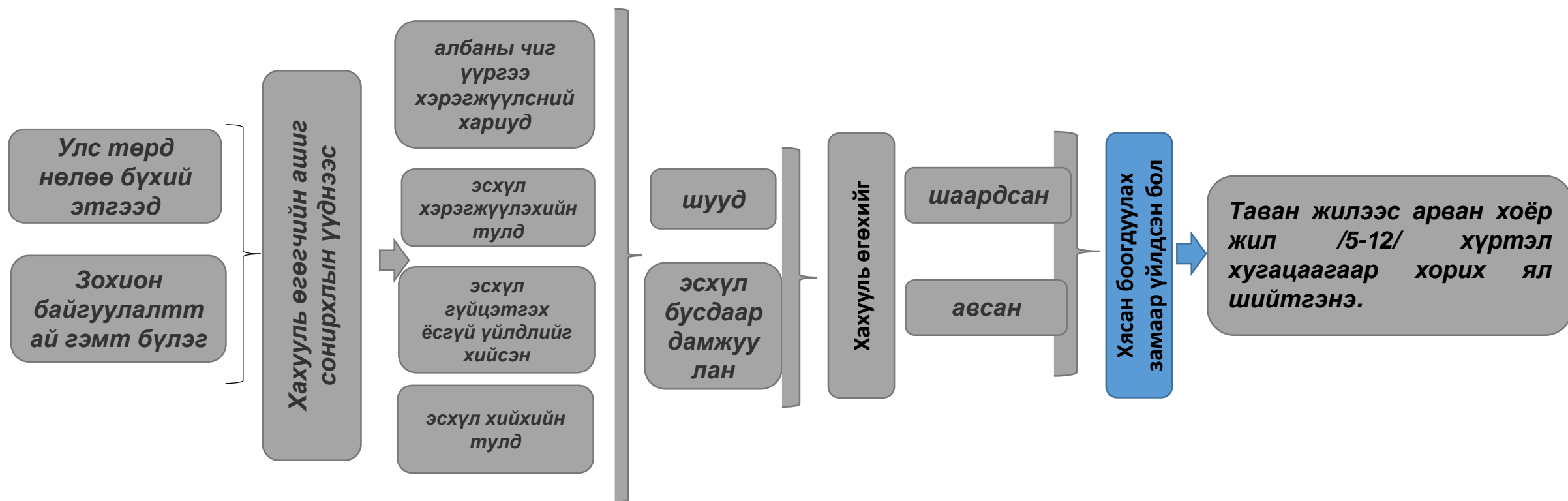
22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах /4 дэх хэсэг/

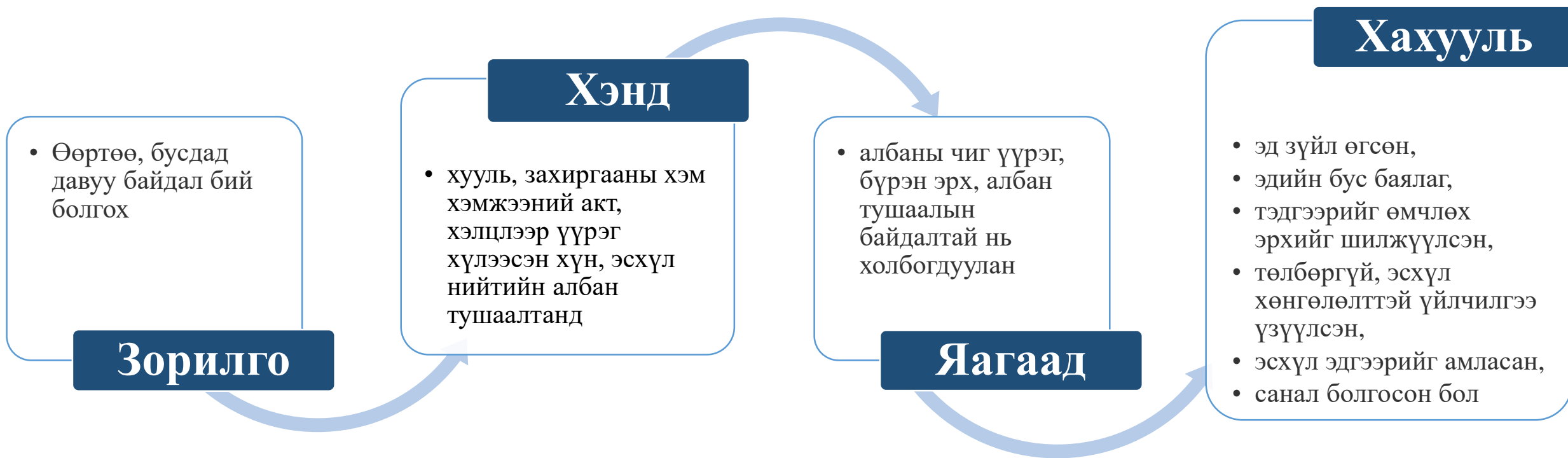
22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах /5 дахь хэсэг/

22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах /6 дахь хэсэг/

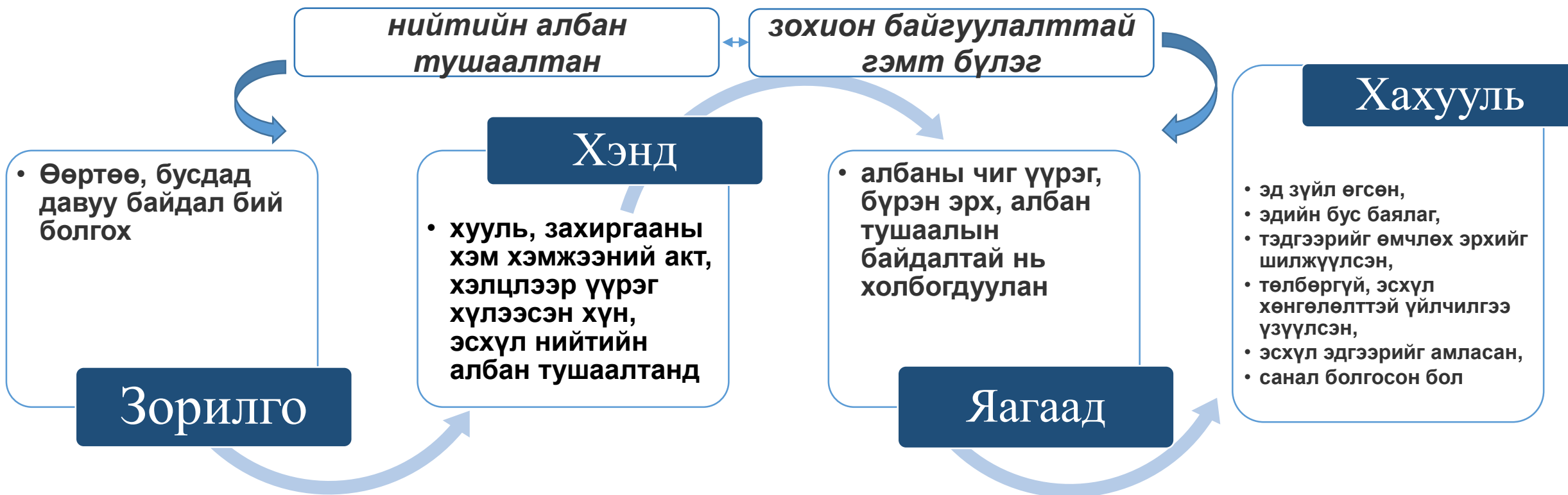

22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх /1 дүгээр хэсэг/

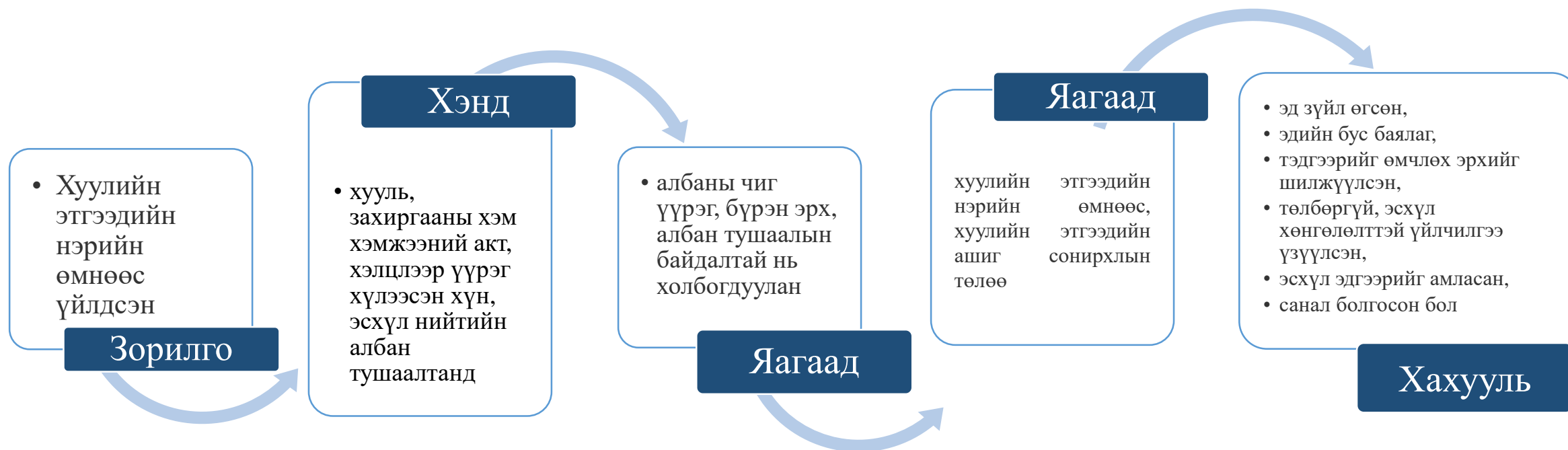
- *нийтийн албанд томилогдох эрхийг хоёр /2/ жил хүртэл хугацаагаар хасаж дөрвөн зуун тавин нэгжээс арван дөрвөн мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээ /450-14000/-ний төгрөгөөр торгох,*
- *эсхүл нэг сараас гурван жил хүртэл хугацаа /1 сар-3 жил/-аар зорчих эрхийг хязгаарлах,*
- *эсхүл нэг сараас гурван жил хүртэл хугацаа /1 сар-3 жил/-аар хорих ял шийтгэнэ.*

22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх /2 дахь хэсэг/

- Нийтийн албанд томилогдох эрхийг эрхийг хоёр жилээс таван жил /2-5/ хүртэл хугацаагаар хасаж таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгж /5400-27000/-тэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох,
- эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар зорчих эрхийг хязгаарлах,
- эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар хорих ял шийтгэнэ.

22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх /3 дахь хэсэг/

- хуулийн этгээдийг тодорхой төрлийн үйл ажиллагаа явуулах эрх хасаж нэг зуун хорин мянган нэгжээс дөрвөн зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээ /120000-400000/-ний төгрөгөөр торгох ял шийтгэнэ.

Хээл хахууль өгөх , зуучлах гэмт үйлдлийн талаар

- Тайлбар: -Хясан боогдуулсны улмаас аргагүй байдалд орж хахууль өгч, нийтийн албан тушаалтны хуулийн дагуу албаны чиг үүргээ гүйцэтгэж үзүүлэх төрийн үйлчилгээг авсан хүн энэ тухайгаа эрх бүхий байгууллагад сайн дураараа илчлэн ирсэн бол түүний авсан төрийн үйлчилгээг хэвээр үлдээж ялаас чөлөөлнө.
- Зуучлагч бол тухайн гэмт үйлдлийнхээ хамтран оролцогчоор хариуцлага хүлээлгэнэ.

22.6 дугаар зүйл. Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтныг хахуульдах /1 дэх хэсэг/

- *таван жилээс арван хоёр жил хүртэл хугацаа /5-12/-аар хорих ял шийтгэнэ.*

22.6 дугаар зүйл. Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтныг хахуульдах /2 дахь хэсэг/

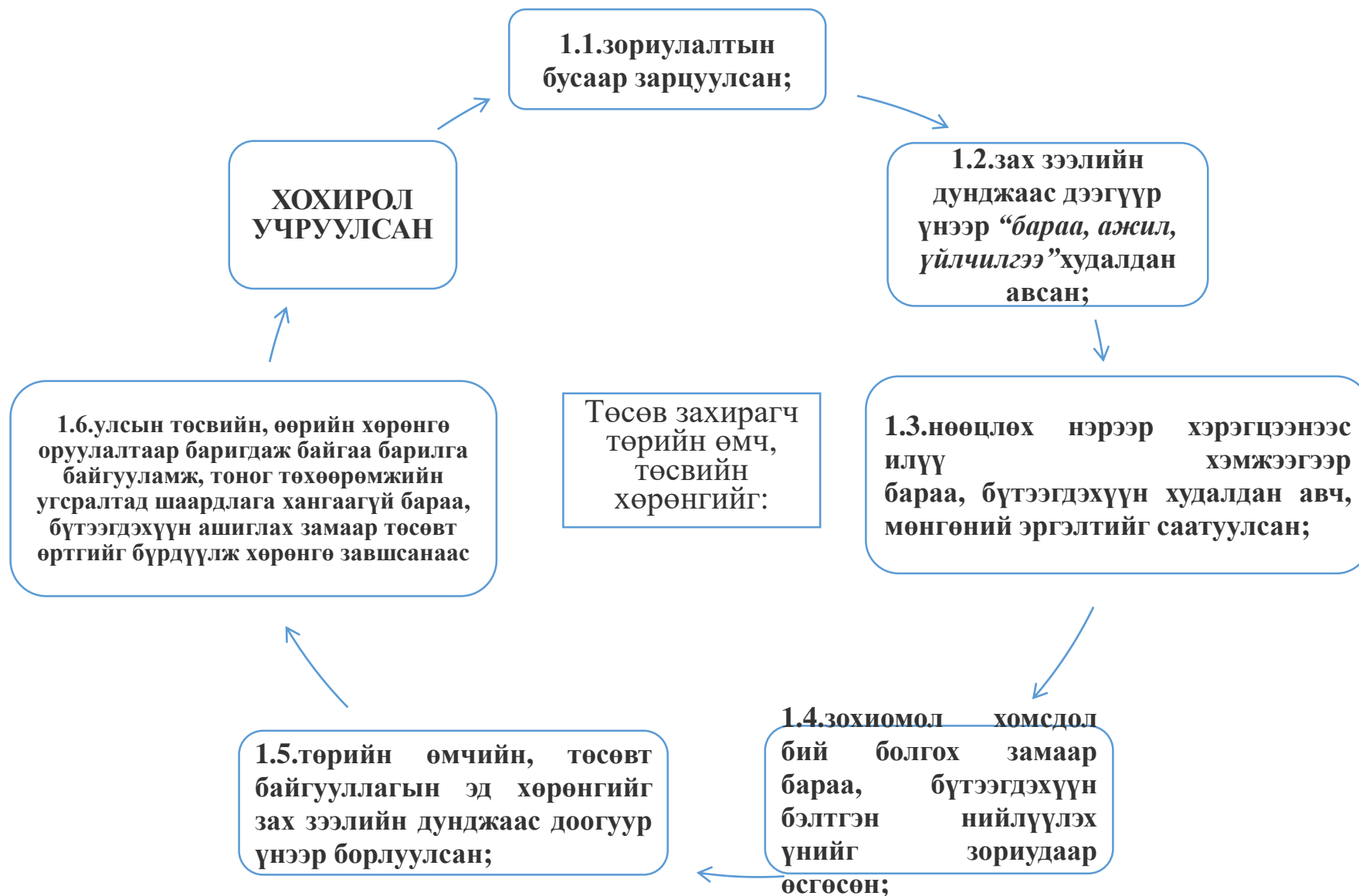
- *нийтийн албанд томилогдох эрхийг гурван жил /3/ хүртэл хугацаагаар хасаж таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгж /5400-27000/-тэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох,*
- *эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар зорчих эрхийг хязгаарлах,*
- *эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар хорих ял шийтгэнэ.*

**22.7 дугаар зүйл. Улсын нөөцийг хууль бусаар
зарцуулах, үрэгдүүлэх /1 дэх хэсэг/**

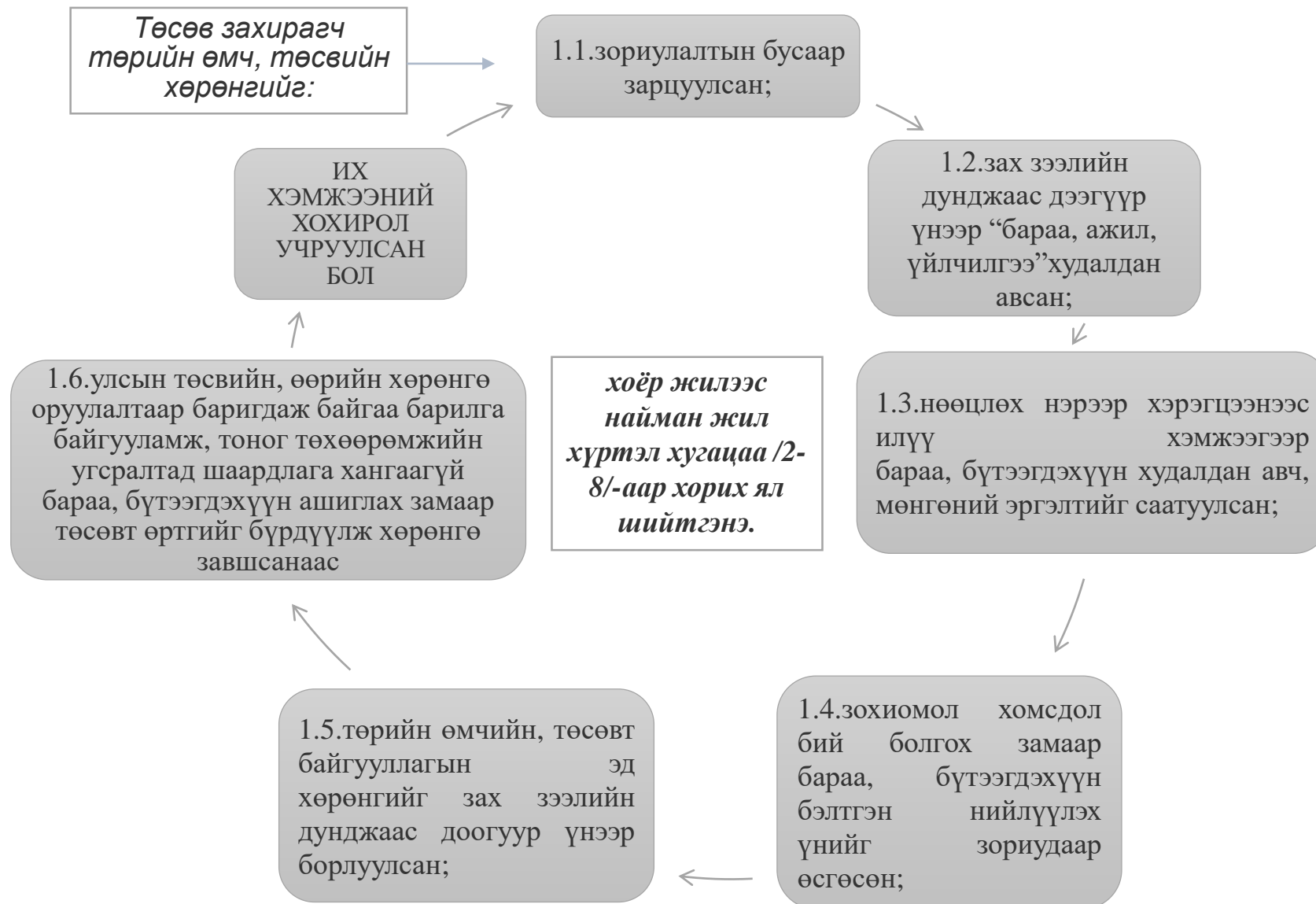
- нийтийн албанд томилогдох эрхийг гурван жил /3/ хүртэл хугацаагаар хасаж таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгж /5400-27000/-тэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох,
- эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар зорчих эрхийг хязгаарлах,
- эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар хорих ял шийтгэнэ.

22.8 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах /1 дэх хэсэг/

- нийтийн албанд томилогдох эрхийг гурван жил хүртэл хугацаа /3/-аар хасаж таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгж /5400-27000/-тэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох,
- эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар зорчих эрхийг хязгаарлах,
- эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаа /1-5/-аар хорих ял шийтгэнэ.

22.8 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах /2 дахь хэсэг/

22.9 дүгээр зүйл. Төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах /1 дэх хэсэг/

1. Нийтийн албан тушаалтан төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг

1.1. зориулалтын бусаар зарцуулсан;

1.2. зах зээлийн дунджаас дээгүүр үнээр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авсан;

1.3. зохиомол хомсдол бий болгох замаар бараа, бүтээгдэхүүн бэлтгэн нийлүүлэх үнийг зориудаар өсгөсөн;

1.4. төрийн өмчийн, төсөвт байгууллагын эд хөрөнгийг зах зээлийн дунджаас доогуур үнээр борлуулсны улмаас

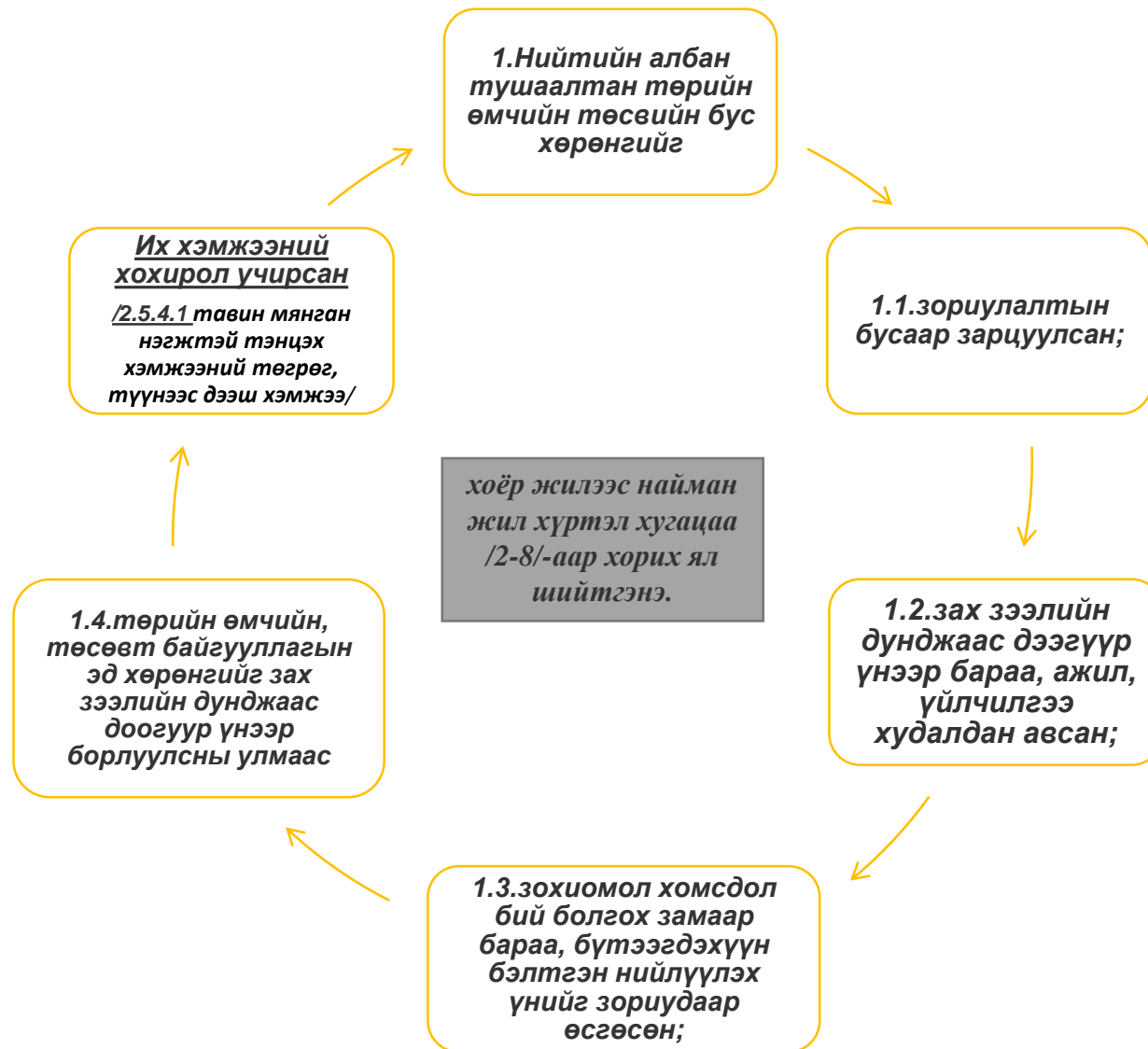
үлэмж хэмжээний хохирол учирсан

нийтийн албанд ажиллах, эсхүл сонгогдох эрхийг хоёр жилээс таван жил /2-5/ хүртэл хугацаагаар хасаж таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгж /5400-27000/- тэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох,

2.5.4.2. “үлэмж хэмжээний хохирол” гэж арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөг, түүнээс дээш хэмжээг;

эсхүл нэг жилээс таван /1-5/ жил хүртэл хугацаагаар зорчих эрхийг хязгаарлах, эсхүл нэг жилээс таван /1-5/ жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

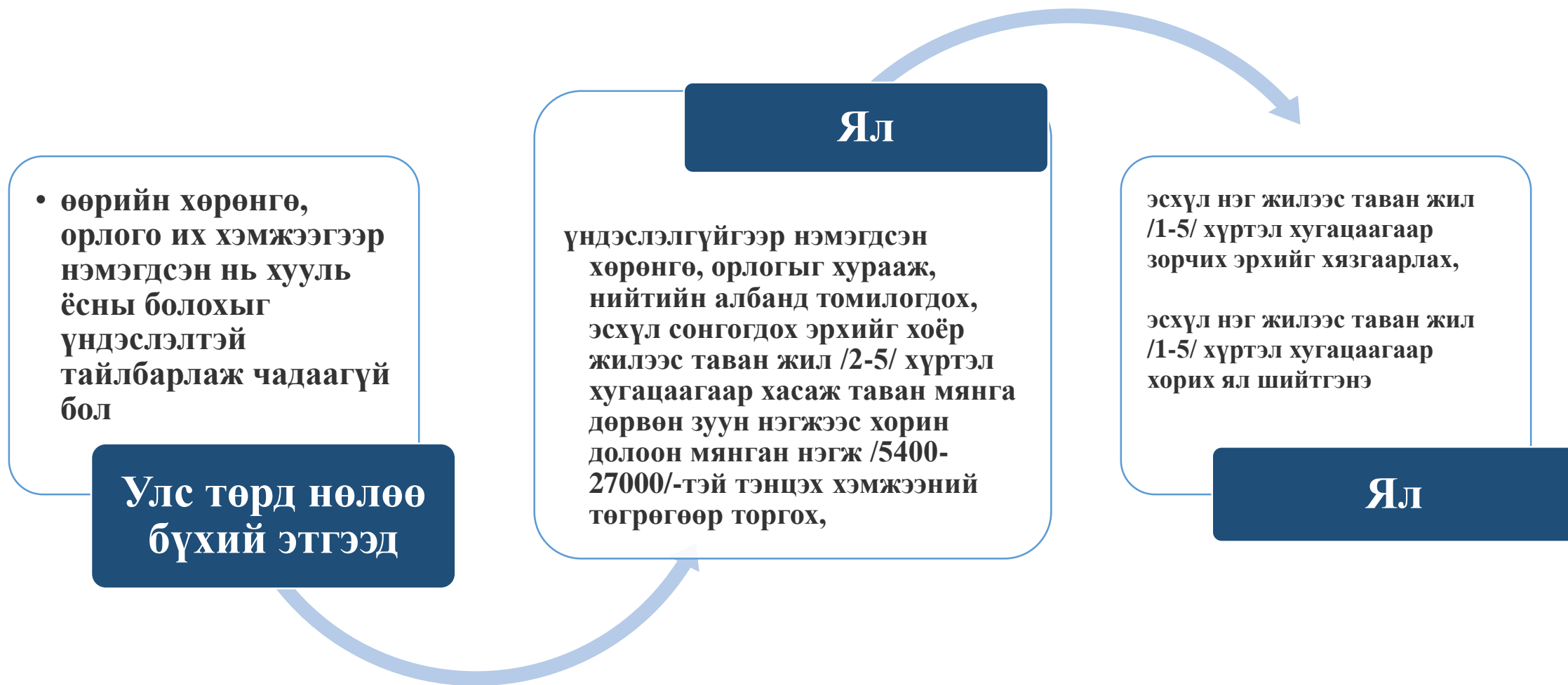
22.9 дүгээр зүйл. Төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах /2 дахь хэсэг/

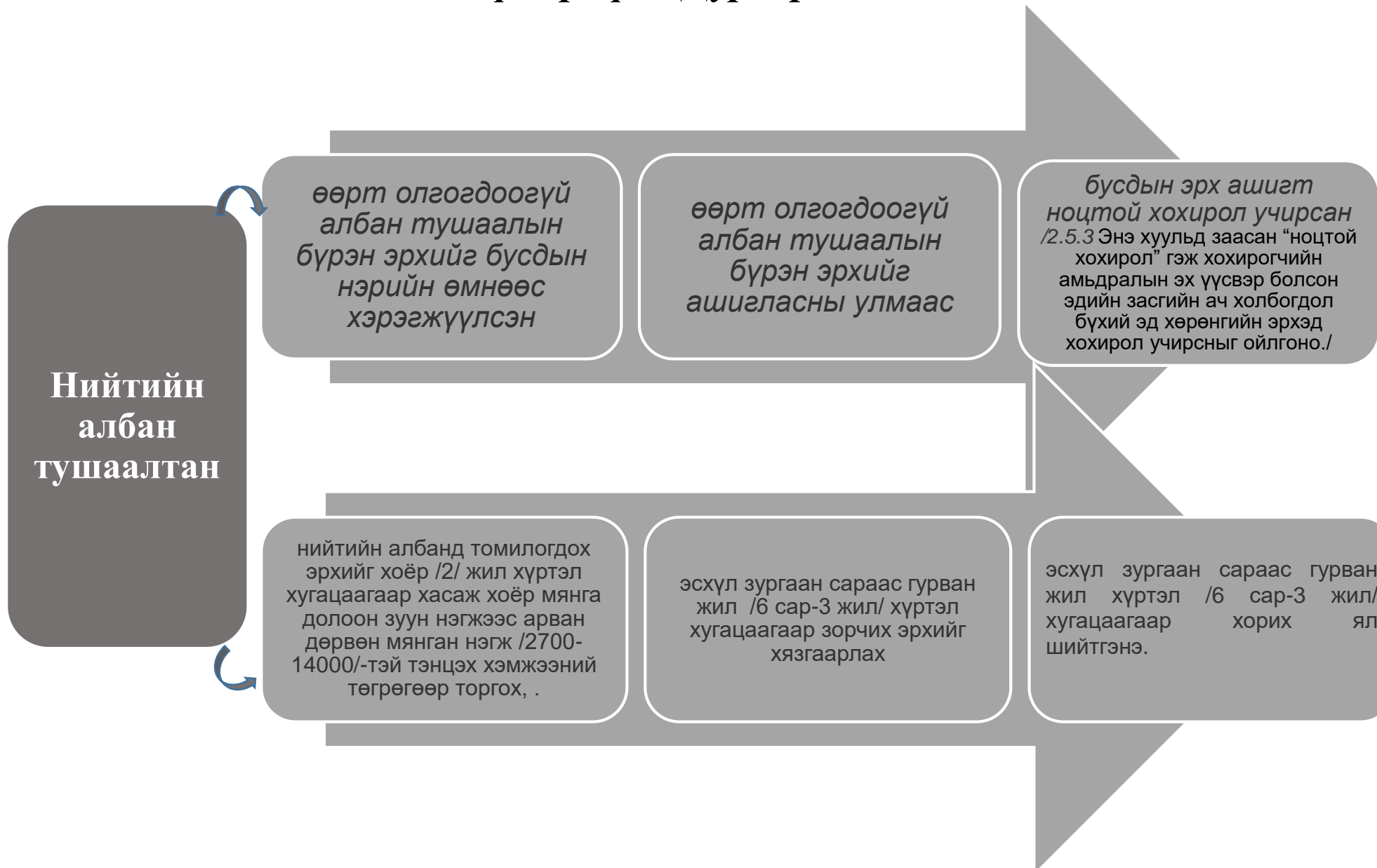
*22.10 дугаар зүйл. Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих
/1 дэх хэсэг/*

*22.10 дугаар зүйл. Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих
/2 дахь хэсэг/*

22.11 дүгээр зүйл.Дураараа аашилах

22.12 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах

